

För Edith är eksem en del av livet – hon har aldrig sovit en hel natt på grund av klådan (Vasabladet 13.11.19)

För Edith Risberg är salvor och krämer ett måste. Hon smörjer sin hud flera gånger om dagen.

Edith har levt med atopiskt eksem i nästan hela sitt liv, men har aldrig träffat ett barn som är i samma situation som hon. Det vill mamma Ann-Katrine Risberg ändra på.

Edith Risberg i Malax är elva år och har nyss kommit hem från skolan. Med sig hem har hon också klådan – hennes ständiga följeslagare i livet. Edith lider nämligen av atopiskt eksem.

Vad är atopiskt eksem?

- Atopiskt eksem är en kronisk, kliande, inflammatorisk hudsjukdom.
- Symptomen kan variera från mildare besvär med rodnad, torr, kliande hud, och mindre utslag, till stora besvär med svår, ihärdig klåda och plågsamma utslag med skorpbildning, sprucken hud och vätskande sår på stora delar av kroppen.
- Atopiskt eksem har ett svängande förlopp, vilket betyder att man kan ha perioder med färre symptom och skov då eksemet blommar upp och förvärras.
- Skoven kan utlösas av psykologiska faktorer som stress och hormonella förändringar, av fysiska faktorer som att huden torkas ut eller av olika allergiframkallande faktorer.
- Atopiskt eksem delas in i tre klasser: Lindrigt, medelsvårt och svårt.

Källa: www.atopikerna.se

Allt började när Edith var 11 månader. Då fick hon vattkoppor. När vattkopporna inte läkte, tog mamma Ann-Katrine Risberg henne till läkare.

– Vi trodde att det var sviter av vattkopporna.

Det var det inte. Efter många undersökningar klarnade det att Edith hade drabbats av atopiskt eksem. Ann-Katrine minns inte längre vad hon kände när hon och hennes man fick reda på att Edith var sjuk – de första åren med sjukdomen var tuffa.

– Edith sov jättedåligt på grund av klådan och vi var uppe på nätterna och smorde hennes hud med olika salvor. Vi brukar säga att vi har fortsatt småbarnsåren i tio år till, för Edith har aldrig sovit en hel natt i sitt liv.

"Ibland känns det som om vissa människor inte gillar mig för att jag har sår och utslag."

EDITH RISBERG

11 år

Edith vill att andra människor ska veta hur det är att leva med atopiskt eksem. Foto: Ida

Erikson

Den här veckan ordnas hudveckan av Finlands Allergi-, hud- och astmaförbund och under den uppmärksammas olika hudsjukdomar och hur de påverkar livet för de drabbade. Det vet Edith mer än väl, men hon vill att andra också ska veta. Ibland får hon nämligen kommentarer som gör henne ledsen.

– Ibland känns det som om vissa människor inte gillar mig för att jag har sår och utslag, säger Edith.

Mamma Ann-Katrine stryker henne över håret och säger att när folk kommenterar Ediths hudsjukdom, så gör de det ofta av okunskap.

Hon berättar att det finns olika grader av atopiskt eksem och Edith har en svår variant. När det är som värst är huden rödflammig, torr och ibland går huden sönder av allt kliande. Därför följs hennes tillstånd kontinuerligt upp på hudpolikliniken vid Vasa centralsjukhus.

– Edith har egentligen inga dagar som är helt bra, säger Ann-Katrine.

Familjen Risberg har testat det mesta för att hjälpa Edith. Att smörja huden med krämer mildrar klådan lite. Foto: Ida Erikson

Hur är det att det är att ha atopiskt eksem?

– Tråkigt. Det kliar hela tiden, säger Edith.

Hon berättar att när hon sover är den enda gången som hon får en paus från klådan – eller egentligen inte ens då.

– Vi hör hur hon river sig på natten, säger Ann-Katrine.

"Jag fick sluta rida. Det var tråkigt för jag tyckte om att rida och det var en snäll häst."

EDITH RISBERG

Hon berättar att sjukdomen påverkar hela familjens liv. På grund av sjukdomen har Edith också tvingats sluta med hobbyer.

– Jag fick sluta rida. Det var tråkigt för jag tyckte om att rida och det var en snäll häst, säger Edith.

Ann-Katrine berättar att det inte fungerade eftersom Edith även är pälsdjursallergiker och huden reagerade efter ett besök i stallet.

Edith har tvingats ge upp hobbyer som påverkar hennes sjukdom negativt. Som tur fungerar det bra att rita och måla och det är ett av hennes stora intressen. Kylskåpet täcks av hennes alster.

– Många förstår nog inte hur begränsande sjukdomen är. Sjukdomen är inte enbart kosmetisk. Den påverkar också hennes skolgång. Ofta kan hon inte koncentrera sig i skolan då det kliar så mycket, säger Ann-Katrine.

Hon är tacksam för hur förstående skolan varit när det gäller Edith och hennes tillstånd och lika tacksam är hon för sjukvården.

Ann-Katrine Risberg har nyligen blivit medlem i en nationell arbetsgrupp som ska verka för att förbättra vardagen för atopiker.

Det som familjen saknar är så kallat kamratstöd. Trots att Edith levit med sjukdomen i snart elva år så har hon aldrig träffat ett annat barn med atopiskt eksem. Det skulle hon tycka om.

– Edith tror i bland att hon är den enda som har den här sjukdomen, säger Ann-Katrine och viftar bort dotterns hand som inte kan låta bli att skrapa huden på underarmen.

Det ordnas läger och anpassningskurser för barn och deras familjer på finska och Ann-Katrine önskar att finlandssvenska atopiker skulle få samma möjligheter. Därför har hon blivit medlem i en nystartad nationell arbetsgrupp inom Allergiförbundet som ska verka för att förbättra vardagen för personer med atopiskt eksem.

– Det skulle vara trevligt att träffa andra familjer i samma situation. Det kunde till exempel ordnas verksamhet för familjer så att de får möjlighet att slappna av eller verksamhet där Edith och andra barn skulle få bli riktigt omhändertagna.

Vad vill du Edith att andra människor ska veta om atopiskt eksem?

– Att det inte smittar.